

50

LETNICO
obhaja letos
"Amerikanski
Slovenec"

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Redak: Za vso in narod — za pravico in pravico — za boja in smaga

GLASILO SLOV. KATOOL DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGU; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKO ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

STEV. (NO.) 168.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 30. AVGUSTA — SATURDAY, AUGUST 30, 1941

LETNIK (VOL.) L

Iran se podal Angliji in Rusiji - Francija vodi preiskavo

Nova iranska vlada
zaprošila za premirje

Prejšnja vlada resignirala, ko ni mogla priti do sporazuma z Anglijo in Rusijo. — Iran skrajno bogat na olju. — Perzija bila nekoč mogočen imperij.

London, Anglija. — Iz Teherana, prestolnice Irana, se je v četrtek objavila nova vlada, ki je nastopila svoje mesto isti dan zjutraj, izdala povelje iranskim četam, naj prenehajo z odporom proti britanski in ruski armadi, katere prodirate v notranjost dežele, prva na južni strani, druga od severa. Enako poročilo se je slišalo tudi na nemškem radio iz Berlina, kjer je poročevalec dostavil, da je iranski novi min. predsednik Ali Furanghi apeliral za premirje.

Anglo-ruska kampanja v Iranu je žela uspeh v kaj kratkem času. Pričela se je v ponedeljek zjutraj in je dala trajala le tri polne dni. Prvi korak do podaje se je podvil, ko je v četrtek zjutraj resignirala vlada min. predsednika Ali Mansura, ki po daljših pogajanjih z zastopniki Anglije in Rusije ni mogla priti do sporazuma s tema dvema velisilama, dasi je dala zagotovilo, da bo izgnala Nemce, katerih navzočnost v Iranu je dala povod za vpad. Kmalu nato je bila imenovana nova vlada in nje predsednik je tudi takoj napravil korake, da se sovražnosti nehajo.

S tem, ko ste dobili Iran pod svojo popolno kontrolo, ste si Rusija in Anglija zagotovili neovirano medsebojno zvezo, katere bi bila drugače takorekoč nemogoča. Obenem pa ste si tudi zagurali bogate oljne vrelce, oziroma preprečili, da ti ne pridejo v roke Nemcem. Iran je tako bogat na olju, da je takorekoč prepojen z njim, in le mala količina tega naravnega bogastva se doslej izrablja, skoraj izključno le od angleškega kapitala.

Kakor znano, se je Iran poprej imenoval Perzija; novo ime, katero pomeni "Dežela Arijev", mu je bilo dano pred šestimi leti. Ob sedanjih dogodkih se je zanimivo spomniti, da je Perzija, ki je zdaj postala žrtev tujezemskih vpadov, pred 2,500 leti sama izvajala take vpade v sosednje države ter si je pri tem zavajala ogromen imperij, ki se je raztezal od Indije pa tja gori do Donave.

STARE TRACNICE BODO
IZKOPAVALI

Washington, D. C. — WPA administracija je v sredo objavila, da se bodo nje delavci uporabljali za odstranjevanje starih tračnic cestnih železnic, katere niso več v uporabi. Tem projektom se bo dala prednost pred vsemi drugimi, se je povdarilo, da se na ta način dobi zaloga jekla za vojno produkcijo.

MEDSEBOJNO
UNIČEVANJE

Po poročilih padlo pet divizij nazijev in dve sovjetov.

London, Anglija. — Izvemšiši trditve v nazijskem poročilu, da so nemške čete pri napadih v leningradskem odseku dosegle železniško progo Leningrad-Moskva, se z rusko-nemškega bojišča ni objavila v četrtek nikakva važnejša izprememba. Pač pa se povzema iz poročil obeh armadnih poveljstev, da se je moralo vršiti pravo medsebojno uničevanje. Tako trdi rusko poročilo, da je bilo omenjeni dan uničenih pet nemških divizij med divizijami spopadi preko cele fronte, naziji pa nasprotno povdarja, da so uničili dve ruski diviziji v bojih na skrajnem severu, ob finski meji.

FRANCOSKI PROSTOVOLCI
CI ZA POMOČ NEMCIJI

Vichy, Francija. — Francija bo aktivno zastopana v sedanjih vojni proti Rusiji na strani Nemčije s četo prostovoljcev, katerih bo skupno od 12 do 15 tisoč, ali približno za eno francosko divizijo. Prvi oddelek te skupine je prispel zadnjo sredo v barake v Versailles, od koder ima biti po treh dneh poslan na Poljsko, kjer bo uniformiran. Trije drugi oddelki bodo sledili temu v prvih dneh septembra. Francoski prostovoljci bodo imeli svoje francoske častnike, a podrejeni bodo seveda nemškemu vrhovnemu poveljstvu. To bo najbrž prvi slučaj tekom enega stoletja, da se bodo Nemci in Francozi borili ob strani drug drugega. Ob rekrutiranju te francoske legije je načelnik odbora za zbiranje prostovoljcev povdarjal, da "Francija bo zdaj zavzela svoje mesto z Nemčijo in njenimi zaveznici v boju proti sovjetski uniji", ter dostavil: "Na ta način Francija ne bo odstopa z bojišča, na katerem grozi nevarnost usodi civilizacije in usodi Francije."

POROČILO O AFRIŠKIH
BAZAH ZANIKANO

Washington, D. C. — Tukajšnji vladni uradniki, z drž. tajnikom Hullom na čelu, so se v sredo izrazili, da ni njim ničesar znanega o tem, da bi bil poveljnik "svobodnih Francozov", gen. de Gaulle, stavil ponudbo Ameriki, naj ta zasede tri točke ob zapadnem afriškem obrežju, da bi ji služile kot oporišča za morebitni odpor proti Nemčiji. To poročilo o ponudbi je objavil neki čikaški list.

NAZNANILO NAROČNI-
KOM

Zaradi narodnega praznika, Delavskega dne, ki ga bomo obhajali prihodnji ponedeljek, bo izostala torkova številka našega lista.

HITRA DOSTAVA BOMB-
NIKA

San Diego, Cal. — Aircraft korporacija je v sredo objavila, da je eden njenih bombnikov, ki ga je bil izdelan v njenih tukajšnjih tovarnah za Anglijo, bil dostavljen na namembni kraj z izredno hitrostjo. Atlantik je preletel v sedem in pol urah, ali s 300 miljami na uro, in polet se je izvršil v taki skrajni višini, da je morala posadka nositi masko s kislecem, ter je bila zunanja temperatura 32 stopinj pod ničlo, dočim je bilo v letalu samem prijetno toplo.

ŽENSKO SI ZNAJO PO-
MAGATI

Ko se je v Angliji pojavilo pomankanje svilenih nogavic, so si pričele tamkajšnje ženske neizodajljivo in pomagati iz zadrege. Iznašala se je namreč rujavkasta barva in z njo si zdaj mažejo meča in členka, da se na ta način zdi, kakor bi bile na nogah nogavice. A tudi v Ameriki se zdi, da bo šla kmalu trda za svilene nogavice, in že se je tudi tukaj pojavila omenjena iznajdba. Ali se je ženske že poslužujejo v kaki večji meri, ali ne, ni ugotovljeno, vendar pa se barva na široko oglašja v dnevnem časopisu in terej od uporabe najbrž ne bo torej daleč. Oglasi pravijo, da je ta pripomoček "čudovito enostaven" in "enostavno čudovit."

ZA BRITANJO SE POGA-
NJAMO, PRAVI WHEELER

Washington, D. C. — Znani agitator proti vstopu Amerike v vojno, senator Wheeler, se je zadnjo sredo izrazil, da bo Amerika, ako se bo vplela v vojno z Japonsko, storila to, prvi vrsti, da ohrani britansko nadvlado v Aziji. Naravnost smešna, je dejal, se mu je zdelo obljuba, ki jo je izrazil Churchill zadnjo nedeljo, ko je dejal, da bo Anglija prišla Ameriki na pomoč, ako bo med njo in Japonsko prišlo do vojne. Ne Amerika, marveč Anglija je tista, ki ima glavne interese v Aziji, je povdaril, in se bo torej Amerika borila za Anglijo ter ne narobe.

MALOMARNI VOZNIKI
MORAJO V ŠOLO

Chicago, Ill. — Tukajšnji mestni sodnik Quillici je spravil v prakso originalno idejo, namreč, da je za kršitelje prometnih predpisov ustanovil posebno šolo, katero so pristojni obiskovati tisti, ki so zagrešili kake manjše prometne pogoške, in sicer namesto denarne globe. Zadnjo sredo se je vršil prvi tak pouk v predvidni vožnji in navzočih je bil okrog sto kršiteljev. Po tili, ki se niso odzvali, je bila poslana policija.

Napad na Lavala
dal povod za pogrom

S tem napadom se dosegel višek številnih sabotažnih činov v Franciji. — Napadalec, ki je poleg Lavala zadel še tri druge osebe, trdi, da je pristaš de Gaullea.

KRIŽEM SVETA

Čungking, Kitajska. — Po vsej Kitajski so se zadnje sredo vršile proslave ob obletnici Konfucijevega rojstva in v tukajšnjem mestu se je udeležil slavnosti tudi ameriški poslanik. Konfucij, ki je dal, kakor znano, Kitajski nje religijo, je bil rojen pred 2,492 leti.

Berlin, Nemčija. — V zasedenih delih Evrope je bilo aretiranih večje število kubanskih državljanov, kakor se je objavilo ta četrtek. Obdolženi so sovražnih činov proti varnosti Nemčije.

London, Anglija. — Tukajšnje oblasti obkrožajo na prste tistim trgovcem, ki skušajo na svojo roko navijati cene. Tako je bil kaznovan neki grocerist z globo \$40 dolarjev, ker je prodajal grah po 13 centov za kanto, namesto po 12.

IDENTITETE NE MOREJO
UGOTOVITI

Chicago, Ill. — Sredi zadnjega tedna je bilo blizu železnice ob Greenleaf ave. najdeno umorjeno truplo neke ženske, stare okrog 25 let. Do zadnje srede si je to truplo ogledalo nad 1000 oseb, a kljub temu še niso mogli ugotoviti, kdo je bila ponesrečena.

KONVENČNI DOGODKI

Konvenčni banket, ki se je vršil v počast glavnim uradnikom in delegaciji ZSZ v sredo večer je bil nekaj posebnega. Udeležba je bila sijajna. Do 500 ljudi se je udeležilo banketa, ki so prisostvali zanimivemu in bogatemu programu.

Nekako ob četrtek 8. uro je otvoril predsednik banketa Mr. Leo Jurjovec banket, katerega so pripravile in servirale marljive čikaške Slovenke vsestransko zadovoljivo.

Po banketu je začel predsednik Mr. Jurjovec izvajati govorniški program. Najprej je sam v lepih zbranih besedah pozdravil vse spoštovane glavne uradnike in so cenjeno delegacijo ter vse navzoče številne goste. Nato je predstavil navzočim slovensko pevsko društvo "Adrija", ki je otvorilo program najprej z ameriško himno, "Star Spangled Banner" nato pa še s slovensko himno "Naprej zastava Slave". Potem je bil predstavljen občinstvu g. g. P. Edward Gabrenja, župnik pri sv. Stefanu, ki je v lepih besedah pozdravil vse navzoče in voščil srečo in uspeh ZSZ. Za njim je izrazil čestitke in pozdrav č. g. P. Leonard Bogoliz, pomožni župnik pri sv. Stefanu. Nato je sledila Miss Elsie Spiller, iz Puebla, mladinska delegatka, ki je zaigrala na svojo akordino par krasnih komadov, zakar je žela vsestransko priznanje. Nato je sledila mala deklica, ki je poklonila glav. tajniku Mr. Anthonyu Jeršinu košarico cvetja in rož in mu izrazila čestitke za njegovo delovanje. Glavni tajnik Mr. Jeršin se ji je ganjen zahvalil, nato pa izrazil zahvalo vsemu članstvu, vsej naselbini in imel lep govor o pomenu ZSZ.

Versailles, Francija. — Nemške in francoske oblasti v zasedenem delu Francije so pričele s temeljito preiskavo, da izsledijo vse sumljive osebe, ki so utegnile biti v zvezi z napadalcem, kateri je zadnjo sredo izvršil atentat na nazij-skousmerjenega francoskega voditelja Lavala in njegovega pomočnika Deata. Sedanji čin, kakor tudi vsa številna sabotažna dejanja, ki so se izvajala v obeh delih Francije, zasedenim in nezasedenim, tekoma zadnjih dni, se pripisujejo komunistični propagandi ter se tisti, ki pridejo oblastem v roke, tudi enostavno klasificirajo za komuniste.

Tako so označili za komuniste tudi 29 letnega Francoza, po imenu Paul Collette, ki je izvršil napad na omenjena dva voditelja, dasi on sam trdi, da je pristaš generala de Gaullea. V bližino obeh je prišel ta mož na ta način, da se je izdal za enega prostovoljcev, ki so se priglasi v legijo za pomoč Nemčiji proti Rusiji. Laval je imel na te prostovoljce ognjevit nagovor in napadalecve krogle so ga zadele, ko je zapuščal pozornico. Collette je oddal pet strelcov; poleg Lavala, ki je dobil tri strele, in Deata ste bili zadeti še dve drugi osebi. Napadalec je bil na licu mesta prijat.

Zdravniki upajo, da bo Laval prebolel rane, nasprotno pa je Deat v zelo kritičnem stanju.

Iz stare domovine

Novo sestavljenje jugoslovanske vlade v Londonu, ki bo poslovala v imenu Jugoslovancov. — Poslušanje radio programov iz tujine je prepovedano.

Rekonstrukcija jugoslovanske
vlade

London, 25. avg., 1941. — (JK). — Po konferenci na koncu tedna je bila v popolnem soglasju z vsemi ustavnimi činitelji in soglasno odločeno vseh članov vlade danes objavljena tukaj rekonstrukcija kralj. jugoslov. vlade. — Predsednik gen. G. Dušan T. Simović je poleg predsedništva prevzel tudi rešort ministra notranjih zadev, vojske, mornarice, letalstva in prometa. — Dr. Miha Krek je postal tretji podpredsednik vlade, A. G. B. Jeftić pa ministar brez listnice. (Dr. S. Jovanović, Srb, je prvi, a Dr. J. Krnjević, Hrvat, drugi podpredsednik vlade, med tem ko je sedaj postal v duhu popolne enakopravnosti Dr. Miha Krek, Slovenec, tretji podpredsednik. — Poleg teh je še 17 ministrov.) — Jasnno je, da je bila rekonstrukcija izvedena v duhu vsesplošnega narodnega sporazuma in enakopravnosti, kakor tudi z namenom, da se osvobodijo resortnih dolžnosti ministri, ki bodo prevzeli vodstvo drugih važnih poslov, kakor so n. pr. misije v inozemstvu; aktivno poveljevanje jugoslov. vojske itd.

Smrtna kazen za poslušanje
radio emisij iz inozemstva

Bern, koncem julija, 1941. — (JK). — Slično odredbi za Beograd in druge od Nemčije zasedene kraje je sedaj vlada odvisne Hrvatske izdala odredbo, s katero se smrtno kaznuje nedovoljeno lastovanje radio prejemnikov in poslušanje inozemskih radio emisij, univerze ter razbil. Vozač tricikla je pa v velikem loku odletel na pločnik, kjer je obležal z večjimi poškodbami, da vlada postavlja svojemu narodu.

la..."; "Nocoj je ena lušna noč..."; in še par drugih. Za svoj nastop so žele buren aplavz.

Nato je bil predstavljen Mr. Matt Kochevar, predsednik nadzornega odbora ZSZ. in ugleden slovenski odvetnik v Puebli, ki je imel krasen govor v angleščini. Nato je govoril Mr. Mike Popović, drugi nadzornik ZSZ, ki je imel tudi jako navdušen govor. Nato so nastopili "Plutovi Trojčki", ki so zasvirali na kitare par lepih komadov in ob koncu so bili predstavljeni občinstvu tudi stariši trojčkov, ki jih je občinstvo pozdravilo z navdušenim ploskanjem. Pozvan je bil k besedi kot časten gost Mr. Jozef Zalar, glav. tajnik KSKJ. iz Jolietu, ki je navdušeno govoril o bratskih organizacijah. Za njim je govoril Mr. J. Jerich, urednik A. S., ki je pozdravil navzoče glav. uradnike, delegacijo in goste. Potem je nastopila zopet "Adrija", ki je zapela dve lepi pesmi. "Adrija" je na ta večer izbor

du zvočnike (loud speakers), po katerih pušča edino svojo, nemško in italijansko propagando. Toda ljudstvo kratko malo noče teh poslušati.

Tudi fonografske plošče so
zabranjene

(JK). — Ker se je že večkrat zgodilo, kot po dogovoru, da je v stanovanjih, v gostilnah ali na sestankih na prostem narod igral gramofonske plošče z rodoljubnimi pesmami in starimi rodoljubnimi korničami, je sedaj odredjeno, da mora vsak na to določene prostore prinesiti v gotovem roku vse gramofonske plošče, da bodo cenzurirane. Edino nedolžne in breznačilne plošče se vrnejo, lastnikom, medtem ko se ostale plenijo in uničujejo. Tako se plenijo tudi plošče z rodoljubnimi pesmami in korničami še iz dobe Ilirskega pokreta.

Petelin ga je oslepil

Kmet Milan Mosovič je učil svojega petelina raznih umetnosti. Zadnja vaja, ki jo je moral petelin napraviti je bila, da je skočil svojemu učitelju na glavo. Ko je kmet enkrat kazal svojim sosedom izvežbanost njegovega petelina, se je zgodila nesreča. Petelinu se vzlet in posrečil in je v kljunu zadel Nosoviča v oko, da se je izlilo.

Nesreča na ulici

Na kongresnem trgu v Ljubljani je pred Bahovčevu lekarno na vходу v Vegovo ulico neki težki avtomobil zadel v tricikelj, ga treščil ob poslopje univerze ter razbil. Vozač tricikla je pa v velikem loku odletel na pločnik, kjer je obležal z večjimi poškodbami, da vlada postavlja svojemu narodu.

no nastopala. Za tem je bil predstavljen profesor John Zvetina, ki je v lepih besedah govoril o Sloveniji. Navzoče je nato pozdravil č. g. P. Alojzij Medic, slovenski župnik v So. Chicagi. Za njim pa je nastopil pevski kvartet od "Prešerna" ki je pel venček izbranih domačih narodnih pesmic zelo dovršeno.

Nato je bil predstavljen občinstvu znani narodni govornik in borec Mr. Rude Trošt, ki je v ognjevitih besedah omenjal žalostni položaj stare domovine. "Zelim," je dejal, "da bi bili nocoj tukaj trije jugoslovanski škofje, Ljubljanski vladika Dr. Rožman ki se nahaja v gestapovskih zaporih. Potem zagrebški nadškof Stepinac in bivši srbski škof v Ameriki," ki ga je čul v Pittsburghu govoriti o preganjenih mučeniških Srbiji. Omenjal je razne grozovitosti in vsa dvorana ga je napeto poslušala. Naredil je globok utis.

Za tem je govoril jugoslov. (Dalje na 4. strani)

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izdaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in danov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Subscription:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za štiri leta 1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:
Za celo leto \$6.00
Za pol leta 3.00
Za štiri leta 1.75
Posamezna številka 3c

Dopolni važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za redno številko v tednu je čas do četrtke dopoldna. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov predložitve ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1935 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

P. Bernard Ambrožič OFM.

Jeremija na razvalinah

10. DO ŽIVEGA!

Veliko težkih časov je že preživel naš narod. Tako do živega kot sedaj ga ni še zadel noben zboldljaj, noben udar, nobena zaseka.

Če smo mi tu še NAROD, če smo še kos SLOVENSTVA, bom začutili nujno potrebo, da ukrenemo nekaj, kar bo seglo — do živega.

Skraini čas je, da revidiramo svoje veseljačenje, ki nam je postalo že skoraj vsakdanji kruh. Nič manj veste tisto "dobrodelno" veseljačenje kakor vsako drugo. Spoznajmo resnico, da nas celo na videz najbolj nedolžni "piknik" spravi iz tirov. Kakor hitro stojimo ob bari, kakor hitro začujemo harmoniko, že pozabimo, da smo del MUČENIŠKEGA, UMIRAJOČEGA slovenskega naroda.

Zato proč v teh dneh z vsemi veseljami in pikniki in zabavami in "prireditvami", pa naj prilezejo na površje še pod tako lepo krinko dobrih namenov in "v korist" teh ali onih narodnih ali verskih ustanov! Tudi najbolj nedolžne se ne vršijo tako, kakor zahteva dostojnost naroda, ki se zaveda časa svojega obiskovanja...

Okoli svojih cerkva in v njih naj se narod zbira le za molitev in pobožne vaje, le za poglobljenje svojih verskih čustev. V dvoranah in v domovih le za izobrazbo, v kulturne svrhe in na RESNE pomenke na sejah in zborovanjih. Harmonike naj gredo čakat lepših časov, "bare" naj gredo enkrat za vselej v zasluženi penziji!

Velika stvar, toda dandanes edina na mestu! Ni treba ljudem čepeti doma, če ne bo več takih privlačnosti po polju našega "kulturnega in družabnega" udejstvovanja, dovolj drugih reči se lahko spravi na program, da bodo ljudje imeli svojo zaposlenost in dostojno uporabili svoj prosti čas.

Ja, kaj pa potem z našimi dohodki, z našimi blagajnam, z vzdrževanjem vseh teh naših javnih ustanov??? Saj to je tisto! Saj do tega sem hotel priti in sem prišel. Vse, kar je zmožno naše ljudi vezati skupaj kot NAROD, je treba ohraniti in treba vzdrževati.

Kako? S — kolektami! Več — z davki! S posebnimi asesmentami! Na način, ki bo bolel, pa zraven čudovito — ozdravljaj. Kdor se kolikaj strinja z mojimi dosedanjimi izvajanjmi, mi bo ob pričujoči priliki z veseljem in s prepričanjem priznal, da naš tukajšnji narod kot CELOTA potrebuje velikega ozdravljenja!

Močno se postavljamo s svojimi kulturnimi ustanovami. Nekateri s ponosom kažejo na naš zares številčen narodni tisk. Drugi opozarjajo na organizacijski smisel našega ljudstva. Tretji na Narodne DOME. Četrti na njegove župnije in cerkve. Marsikateri tujca sem slišal, ki je dejal ob pogledu na dvoje velikih novih poslopij tam v Lemontu: Klobuk z glave pred tem narodom!

Vse lepo in prav. Mislim, da je Frank Krže pred nekimi tedni pisal o tem, kako so Čehi med severnimi Slovani najnaprednejši, najbolj izobraženi in podobno. Podobno kredit je dal nam Slovincem med južnimi Slovani.

Resnica je, da glede umske izobrazbe se nam ni treba umikati preveč daleč v ozadje pred drugimi narodi. V isti sapi si moramo pa priznati nekaj, na kar veliko veliko premalo mislimo, če sploh mislimo — v SRČNI izobrazbi smo zelo zaostali! Naše SRČE vpije po zdravih, po močnih tritmentih, po razjedajočih toplicah. Z drugo besedo: Naš značaj! Zakaj značaj ne prihaja toliko iz učene glave, kolikor iz blagega srca.

Nešteto krat sem o tem premišljeval in ugibal, odkod ta pojav. Pa končno ne gre za to, da pridemo temu pojavu do dna. Gre za to, da vsaj nekaj poskusimo, kar bi utegnulo ta nelfubi pojav odpraviti.

Da je ta pojav tu, bi bilo morda treba v drugačnih časih z raznimi primeri dokazovati in pojasnjevati. V teh časih tega ni treba. Z brezbriznostjo v teh strašnih dneh je dokaz do najvišje jasnosti doprinesen...

K temu srčnemu ozdravljenju in k zbolšanju narodovega značaja bi zelo veliko pripomoglo, če bi se dali naši

ljudje navaditi tega, da bi dajali za svoje javne ustanove NARAVNOST in NESEBIČNO, ne šele po OVINKIH in potem najrazličnejših "good timov" kot preostanek tega, kar je odpadlo mimogrede od našega razveseljevanja, ki se skoraj brez izjeme izprevrže v prave pravcato veseljačenje.

In po tej poti pridemo do tega, kar sem imel v mislih, ko sem prej enkrat zapisal, da so KOLEKTE — dajave — lahko zelo vzgojna reč in zato NUJNO potrebne.

Torej razpisujte DAVKE! Toliko in toliko boš dal in moraš dati, če si kulturen človek. Kdor več ima, naj ima tudi večji davek!

"Davek" se sliši še vse hušje ko kolekta, kajne? Pa moram stvar nekoliko popraviti in zapisati, da je davek celo veliko nedolžnejši ko kolekta, v primeri s "prireditvami" pa celo tako nedolžen, da ga je treba kušniti.

Naj pojasnim! Med nami je navadno tako, da velja tisti za najkulturnejšega, ki pride na prireditev, vrže na baro desetak in gleda, kako cela jata udeležencev pije v kako "dobrodelno korist". Koliko od tistega desetaka pride res — "v korist"? Ako hočete, da je cilj dosežen in nazadnje res nekaj ostane "v korist", morajo "tritani" kulturneži še sami seči v žep in z novimi desetaki dokazovati kulturnost.

Ako bi ostali pri "davkih", bi bil dosti namesto desetaka dolar, pa bi prišlo po krajši poti zahtevano "v korist". Ako bi prenašali davek v "kolekto", bi bilo treba pet dolarjev, zakaj nekateri se pri kolekti nočejo izkazati, zato se morajo drugi toliko bolj. Ker pa verujemo v prvi vrsti v "prireditve", v kolekte šele v drugi vrsti, na "davek" pa sploh zelo neradi mislimo — je treba desetakov. In s temi desetaki kupujemo zelo drago — saj ni res, PRODAJAMO JO! — svojo in narodovo — srčno izobrazbo!

Pomanjkanje naše srčne izobrazbe gre celo tako daleč, da zatema naše priznane precej visoko umsko izobrazbo. En primer. Sami sebi radi čestitamo, da še vedno vzdržujemo svojih 18 listov. Ali jih pa ljudje res naročajo iz umske in srčne potrebe? Dvomim! Polovica naročnikov, če ne več, bi odpadla, ako bi ne prihajal "zastopnik" vsaj enkrat na leto — na vrata trkat in — sitnost prodajat... Nismo ga mogli spraviti drugače iz hiše, da smo podaljšali, tako povedo tu in tam. Tako je škoda tistih tolarčkov, da je kar strah in groza! In koliko je takih "naročnikov", ki obetajo in obetajo, da bodo poslali, ne pošljejo pa zlepa ne! Lastniki listov se žrtvujejo zanje! To je en dokaz pomanjkanje srčne kulture, en prinos k trditvi, da naš značaj ni na višku. In to tudi našo umsko izobrazbo spravlja na rakovo pot... (Dalje)

NOVICE, VESTI IN ODMEVI

Joliet, Ill.

Le še par dni minuli dveh tednov je držala vročina, ki je zdaj že dokaj odnehala, kar svedoči, da je mesec kimovec že pred duri. Prinesel nam bo hladnejše jesensko vreme in obilno žlhanje sadij, katero je letos dokaj dobro obrodl. Za vsem tem pa nastopi čas "vinskih trgatov" in drugih veselje jesenske sezone.

Zlati jubilej. Minulo nedeljo se je ob najlepšem vremenu vršila predzadnja slavnost zlatega jubileja ali 50 letnica naše župnije sv. Jožefa in sicer kar na prostem na našem pokopališču, kjer so naši kamnoseki postavili ličen oltar, ki bo vbodoče služil na vernih duš dan in na dan kincanja grobov. Slovesno sv. mašo z leviti opoldne je pel župnik Rev. M. J. Butala, pomagala mu pa sta domača kaplana Rev. George Kuzma in Rev. M. J. Cepon. Pridigal pa je Rev. M. J. Hiti iz Waukegana. Po cerkveni slavnosti se je razvila domača zabava na zraven ležečem farnem parku.

Posebno je zanimiva stran statistike, ki pove koliko je bilo vsako leto celega polstoletja porok, krstov in pogreblov. Porok je bilo največ l. 1940, morda radi vojne, a najmanj pa v letih depresije in slabih časov.

Krstov je bilo največ l. 1915, potem pa vsako leto manj, da jih zadnjih deset let ni niti za polovico toliko kot omenjeno leto, kar svedoči, da starina

Prihodno nedeljo, dne 31. avgusta, bo pa zaključek vseh jubilejnih slavnosti, ko bo slavnostna parada društev ob 11. uri in bo cerkveni slovesnosti prisostvoval tudi čikaški nadškof, poleg njega pa mnogi drugi cerkveni dostojanstveniki od blizu in daleč, kakor je bilo že o tem na več mestih poročano. Popoldne pa bo banke v dvorani.

Spominska knjiga. Krasno in bogato ilustrovano spominsko knjigo v obeh jezikih je tem povodom izdal župnijski urad. Vsebuje 144 strani zanimive in pestre zgodovine župnije. Do 40 strani pa je oglasov.

Posebno je zanimiva stran statistike, ki pove koliko je bilo vsako leto celega polstoletja porok, krstov in pogreblov. Porok je bilo največ l. 1940, morda radi vojne, a najmanj pa v letih depresije in slabih časov.

Krstov je bilo največ l. 1915, potem pa vsako leto manj, da jih zadnjih deset let ni niti za polovico toliko kot omenjeno leto, kar svedoči, da starina

peša, a mladina pa je že "modernizirana".

Naša slovenska šola je doslej svoj višek l. 1929. Od tedaj pa je število učencev vsako leto nižje, da jih je letos le nekoliko več kot polovico toliko kot jih je bilo omenjeno leto. Mnogi, zlasti mlajši, rajše pošiljajo svojo dečo v druge šole radi enega ali drugega vzroka, ker bojda niso več tako narodnozavedni kot so bili njihovi starši.

Kdor se zanima za knjigo, naj pošlje za njo 50c na župnijski urad. Cena je dokaj nizka.

Sola. Prihodnji ponedeljek bo Delavski praznik ali Labor Day. In takoj po tem dnevu se vsepovsod otvorijo šolska poslopja ter prične pouk. Za slovenske starše je veljavnega pomena vprašanje, kam naj pošljejo svoje mladino v šole. Naša mladina naj pohaja naše šole, slovenske kjerkoli je to mogoče. Ako ni slovenske šole v naselbin, naj pa gredo v katoliško šolo. Tam se bodo naučili mnogo, kar je potrebno za njih bodočnost. Vsako izmed nas še gotovo ve eno mično pesmico, ki slove:

"Lepi ki so zakladi v hramu mladega srca. Nabirajmo si jih radi, r'ja, molj jih ne konča!"

Za našo odraslo mladino pa je svetovati in priporočati višje šole in vseučilišča, kajti zdaj je že gotovo vsako prepričan o resničnosti izreka:

Čim višje se dijak je do izobrazbe povzpel, po do uspeha tem boljše on izslediti bo umel.

Rekruti so zopet odkorakali na vežbališča 26. t. m. iz našega mesta.

Smrtna kosa. — Dne 12. t. m. je prispela v naše mesto vest iz San Francisco, California, da je tam preminel 35 letni samski Leo Metesh, sin pok. Johna Metesh. — Dne 13. t. m. pa je umrl v svojem domu na 804 N. Hickory St., dobrozna. ni Nikolaj Skrtich, bivši dolgoletni gostilničar. Dočakal je starost 65 let. — Dne 22. t. m. je umrl rojak Martin Kambič, star 74 let, bivajoč na 2401 Highland Ave. Doma je bil iz semiške fare, odkoder je došel sem pred 50 leti. Zapuščal vdovo in odrasle otroke. — Dne 26. t. m. pa je preminel Fred Savich, gostilničar na vogalu Scott in Columbia cest.

Pokojsnikom daj Bog večni mir in pokoj!

V nekem slovenskem listu se je čitalo te dni med drugim tudi sledeče:

"Ženitna prilika. Slovenec, vdovec ima svoje posestvo in stalno delo, potrebuje žensko, bodisi vdova ali svobodna brez otrok... Prednost ima tista, ki ima več prihrankov..."

Marsikdo bi rekel, da to ni bogvekaka "ženitna prilika," temveč je to nekaka tekma ali svojevrsten kontest.

Naročnik

RAZNO IZ ELY

Ely, Minn.

Elyška CIO organizacija Oliver Zenith in Evergreen rudnikov v Ely, javlja velik program na Delavski dan, dne 1. septembra. Razne tekme se bodo začele že v jutru na

Base-Ball prostorih za mladino. Predstavljeni bodo govorniki.

Wrestling Champion Mr. Geo. Pete bo nastopil v rokoborbi z Championom Tiny Martindale iz Minneapolisa. Zvečer ob 9 uri se bo začel ples v Community Center. Ves program bote videli v posebnem naznanilu. Predsednik George Pete in podpredsednik Jack Peshell lokalne CIO organizacije uljudno vabita vse Slovence na veliko udeležbo programa.

JJP

PRIJATELJEM BENGALSKEGA MISIJONA V INDIJI

Kurseong, Bengal.

Sprejmite najprej prav srčne pozdrave od Vaših slovenskih rojakov v daljni in vroči Bengaliji. Najbrž ste že večkrat kaj brali o nas in našem bengalskem misijonu v "Glasniku presv. Srca Jezusovega", ki je redno prihajal iz Slovenije k vam čez "veliko lužo". Po Glasnikovi prilogi "Bengalski misijonar" smo vam doslej pošiljali poročila o našem misijonskem delovanju v Bengaliji. Toda zdaj je vojna vihra zajela tudi našo drago domovino. Od letošnjega aprila naprej so vse zveze med Indijo in Slovenijo pretrgane. Zato se vam ne moremo več javljati po "Glasniku", kar nam je zelo žal.

Gotovo bi tudi vam, dragi misijonski prijatelji, bilo ljubilo, da še v bodoče kaj slišite o delu Vaših rojakov v daljni Indiji. Zato smo se odločili, da vam od zdaj naprej večkrat na leto pošljemo naravnost iz Indije kratka poročila o našem delu za spreobrnjene duše v Bengaliji, o zanimivostih čarobne Indije, o njenih prebivalcih, itd. Ta poročila bomo poslali popolnoma brezplačno vsem našim prijateljem in dobrotnikom našega bengalskega misijona, ki bi jih želeli prejemati.

Toda žal nimamo tukaj v Indiji naslove dosedanjih naročnikov "Glasnika", a iz Ljubljane zdaj Vaših naslovov ne moremo dobiti, ker so vse poštnne zveze s Slovenijo pretrgane. Zato Vas prav lepo prosimo, da sporočite Vašo točno addresso na sledeči naslov:

Rev. Janez Ehrlich, S.J., St. Mary's KURSEONG, Bengal, INDIA.

Lahko nam sporočite tudi addresso Vaših znancev, ki bi radi brezplačno prejemali naša poročila iz Indije, pa čeprav niso bili naročeni na "Glasnik" oziroma na "Bengalskega misijonarja".

Poleg teh skupnih poročil smo drage volje pripravili, da vam odgovorjamo tudi v privatnih pismih na Vaše posebne želje in vprašanja v zvezi z našim misijonom. Po možnosti bomo dodali tem pismom fotografije iz misijona, ki bodo pripomogle k večni boljšem spoznanju dežele, katero je božja Previdnost dodelila našem narodu kot polje apostolskega delovanja za zveličanje duš.

Prosimo Vas, da tudi v bodočnosti molite za naš bengalski misijon, da bi naše delo po

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Mrs. Lipovšek v Chicagi

Chicago, Ill. — V sredo je nas obiskala Mrs. Jennie Lipovšek, iz Rockvale, Colo., in si ogledala našo tiskarno. Obenem pošilja pozdrave svojim znanec in prijateljem v Rockvale. Posebno še Mrs. Skrinar v Utah in pa Mrs. Johani Stalcer v Pueblo, Colo. in zahvaljuje vse Chicažane za gostoljubnost Mrs. Lipovšek je naša dolgoletna naročnica.

Obiskali so nas te dni

Chicago, Ill. — Mr. in Mrs. Joe in Rose Liperski z hčerko Joan iz Denverja, Colo. Dalje Mrs. Mary Anzick s hčerko RoseMarie iz Canon City, Colo., kateri se tudi vsi zahvaljujejo Chicažanom za gostoljubje.

Mr. Brayda v Chicagi

Chicago, Ill. — V četrtek jutro je obiskal naš urad in si ogledal našo tiskarno znani rojak Mr. Frank Brayda iz Pueblo, Colo., naš dolgoletni naročnik. Z njim je bil tudi Mr. Louis Lesar iz Pueblo. Mr. Brayda je tako dovpten in je v uredništvu popraševal, kje se nahaja tiskarski skrat, ki pa baš takrat ni bil doma in mu ga nismo mogli pokazati. Obema najlepša hvala za prijateljski obisk.

Rojak se ponesrečil v premogoku

Johnstown, Penna. — V premogoku št. 72. Bethlehem S. Co. je všel po progi jamek voziček, ki je zadel in grozno razmesaril rojaka Jakoba Znidaršiča (Snyder). Potrgalo mu je noge, roko in razparalo trebuh. Nesreča se je pripetila ob 3. uri popoldne 25. avgusta. Pokojni je bil doma nekje na Notranjskem. Zapuščal ženo in tri hčere, katerih ena je pohabljen od rojstva. Za pogreb skrbi društvo št. 82, SNPJ. — M. Ključevšek.

Obiski v Pueblo

Pueblo, Colo. — V Pueblo sta se mudila te dni Mr. in Mrs. Frank Koshir iz Durango, Colo. in sta se oglasila pri naši zastopnici, Mr. Koshir je zopet poravnal naročnino na A. S., kateri se jim zelo dopade. Najlepša hvala za prijazen obisk! — J. M.

Vaši priprošnji obrodilo čim obilnejše sadove na čast božjo. Seveda se tudi mi misijonarji vedno spominjamo pri sv. maši in v molitvah vseh prijateljev in dobrotnikov našega misijona. Sporočite nam Vaše posebne želje in potrebe za katere bomo zelo radi še posebno molili skupaj z našimi spreobrnjenici.

Prav prisrčno pozdravljamo vse naše drage rojake in rojakinje v Ameriki. Vaši v Kristusu v dani in hvaležni

Slovenski Misijonarji v Bengaliji

Kurseong, 27. maja 1941.

PREBIVALCI DŽUNGLE

(276)

(Metropolitan Newspaper Service)

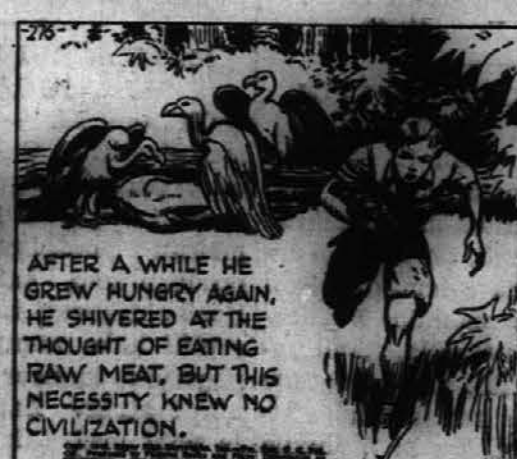
Napisal: Edgar Rice Burroughs

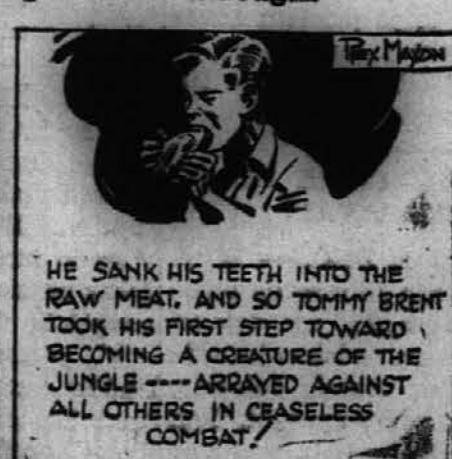
Tommy se je umaknil, toda se ni podal jastrebov. Našel je precej dolg kol in jih napadel.

Dobro se je boril, dokler jih ni razgnal za toliko časa, da je odrezal dober kos mesa od ubite antilope, nato zbežal.

Zopet je postal lačen, toda stresel se je ob misli da bi jedel surovo meso. Toda sila ne pozna civilizacije.

Ugriznil je v surovo meso. — Tako je Tommy Brent napravil prvi korak da je postal stvar džungle — uvrstivši se proti vsem v neprestanem boju!

Ob delavskem prazniku

Prihodnji ponedeljek bodo slavili ameriški delavci svoj delavski praznik. Priznan je ta praznik kot narodni praznik in z prav malo izjemo, ga praznujejo v vseh državah Unije.

Tak splošni narodni praznik, kakor je praznik dela v Ameriki je mogoče edino v taki demokratični deželi, kakor je Amerika. Ta praznik obhaja ves narod, ne le samo delavski stan. Ves narod praznuje in spoštuje praznik dela in daje s tem spoštovanje delu, ki ustvarja in gradi kolosalni napredek dežele na vseh raznih poljih dela.

Tudi v drugih deželah so imeli nekeke podobne praznike, a podobne le po imenu, v bistvu so bili čisto drugega značaja. N. pr. v Evropi 1. maj je delavski dan, a zraven tudi dan odpora proti drugim stanovom in to že v svojem bistvu kaže na sovraštvo, na razlikovanje stanu od stanu, kar ni več splošno narodno, kakor je n. pr. naš praznik dela v Ameriki. Tam, dokler niso prišle gotove diktature do moči so praznovali 1. maj najbolj hrupno socialisti in komunisti, ki so vzpizirali hrupne demonstracije, vpili doli z raznimi vladami, doli s imetniki, doli z vsem, ki je dišalo po kakšni avtoriteti. V teh demonstracijah se je čestokrat mnogo grešilo. Čisto po nepotrebnem so izvajali sovražne demonstracije tudi proti predstavnikom raznih religij, kar je ustvarjalo sovraštvo med stanoviti, mesto da bi se vsi skupaj pogledali v pojmovanje vrednosti dela in bi skupno iskali potov v medsebojno zblizanje in medsebojno razumevanje. Na take načine ni mogoče praktično in vsestransko zadovoljivo reševati nobenih problemov, najmanj pa delavskih problemov, ki zahtevajo v družbi izmed vseh problemov največ ljubeznivega človeškega razumevanja, ker le iz tega more slediti pravično urejevanje delavskih zadev. Kako naj pričakujemo pravične uredbe med delodajalci in delavci, če se bodo med seboj neprestano prepirali in eden druge zmerjali in eden proti drugim vpili: doli z njimi! itd.? Ni mogoče, to vodi v skrajnost, v sovraštvo in zato, kjer pride ena ali druga stran do oblasti, potem res ravna z drugim stanom, kakor z največjim sovražnikom domovine. Tako je bilo v Rusiji. Ko so prišli komunisti do oblasti potem krvave revolucije, je bil vsak imetnik v Rusiji največji sovražnik domovine. Ravnali so z njim kot največjim grešnikom v deželi.

Takih odnošajev med delodajalci in delavci si demokratična Amerika ne želi. Tu velja drug nauk, spoštuj svojega bližnjega, spoštuj njegovo prepričanje, spoštuj njegovo delo in on naj tebe spoštuje. Le če bosta skupaj zvesto vozila, bosta uspela, drugače bosta sovražnika, eden drugega bosta uničevala in v škodo bo to enemu kot drugemu. Zato tudi praznik dela obhaja ves narod in ob tem praznovanju dobiva delo svoje priznanje in veljavo, ki mu gre.

Kaka razlika med praznovanjem delavskih praznikov tu v Ameriki in tamkaj v Evropi. Tu oba praznujeta praznik dela, tako delavec kakor industrijalec, v Evropi pa so paradirali z rdečimi zastavami in vpili doli z imetniki, kar pomeni z drugo besedo, smrt jim. Ali je čudno, če je Evropa tako polna vsestranskega sovraštva in zagrozenosti med svojimi stanoviti? Ne, prav nič ni čudnega. V hiši, v kateri je družina razdeljena sama proti sebi, ni mogoče nič drugega. Le kjer se ves narod zaveda dolžnosti do domovine, potem pa tudi poedinci eden do drugega, le tam more biti kak napredek.

Še nikoli v zgodovini ameriškega naroda, kakor tudi v zgodovini vseh narodov in vseh demokratičnih dežel ni bila potreba po vzajemnosti, po medsebojnem razumevanju in sodelovanju večja, kakor je v sedanosti, ko se je v Evropi posrečilo par prekucniških voditeljem priti do moči in oblasti in zdaj rabijo moč in oblast, kakor blazniki, z razpaljenimi strastmi vsestranskega sovraštva in usiljujejo svetu svoj znan "novi red", o katerem je že predsednik Roosevelt povedal, da ni noben red, niti nov ni, pač pa največja zmedenost vseh časov. Dolžnost vseh stanov in vsakega poedince je, da deluje z vsemi svojimi močmi, da se v svetu ohrani demokracija in da bodo razni nesrečni izmi poraženi, kakor to zaslužijo.

Delavci v Združenih državah so si priborili potem svojih organizacij lepe uspehe in pravice. Te pravice so njihovo največje bogastvo in so jih zato dolžni čuvati in braniti. Takih pravic ne morejo vam pokazati delavci v Nemčiji, kjer morajo garati kakor sužnji pod strogo nazijsko komando. Takih pravic vam ne morejo pokazati komunisti v Rusiji, kjer je Stalin vse, začetek in konec vsega javnega, gospodarskega, političnega in drugega življenja. Vse je odvisno od diktatorjev in ljudske želje, ne potrebe, ne pridejo do veljave in do pravice, kakor bi morale v okvirju prave demokracije. Zato je tudi sveta dolžnost ameriških delavcev, da sodelujejo s svojo vlado v borbi proti totalitarnemu redu, ki ga usiljujejo evropski diktatorji svojim narodom in bi ga radi usilili vsemu svetu. Bolj, kakor kdaj je potreba sedaj močne solidarnosti in močnega sodelovanja od strani vseh plasti in slojev ameriškega naroda in ljudstev, da se predvsem porazi Hitlerjev red in njegova moč. V tem namenu je treba združiti vse narodne moči in vse sile, dokler ne bo cilj dosežen. Le na ta način bo ameriško ljudstvo ohranilo sebi in svetu demokracijo in svobodo. Gorje pa svetu, če zmaga Hitler s svojim redom! Potem ne bi ameriški narod več praznoval praznika dela. Proslavljati bi moral le suženjstvo in tiranstvo.

PREDSEDNIK ROOSEVELT SE VRNIL V PRESTOLNICO

Prvi, ki je pozdravil predsednika Roosevelta, ko se je vrnil z znanega posvetovanja s Churchillom na Atlantiku, je bil državni tajnik Cordell Hull, ki se razgovarja s predsednikom, kakor kaže slika

VOJSKA JE STARA DVE LETI

Nekaj kronike o dogodkih in razvojih raznih sovražnosti. — Nemška brutalnost nima para v zgodovini. — Nekateri napovedi in drugo.

Razvoj nazizma v Nemčiji je čitateljem že znan. Znano je, kako je Hitler prišel do veljave in moči v Nemčiji sami. Nemci sami mu niso posvečali posebne pozornosti. Imeli so ga za navadnega pouličnega kričarja, misleč, ko se bo izkričal, bo njegov pojav izginil. Ob tej nepozornosti je rasel in zrastle lastni domovini in narodu čez glavo. Na isti način vsled malomarnosti in nepozornosti vodilnih državnikov demokratičnih držav, zlasti zapadnih velesil je zrastle potem v par letih čez glavo vsemu svetu in začel s strašnim pokoljem, kakršnega svet še ni videl doslej.

Ko je brez vsakega odpora in skoro ugovora od strani vodilnih demokratičnih držav zasedel Nemško Avstrijo, je Hitlerju zrastle greben. Začel je pritiskati na Čehe. Prišlo je do žalostnega političnega dogodka v Monakovem. Potem zasedba Češke in še vedno se demokratične države niso zganile. Ne glede, kako je stopal doslej na kurja očesa stare mame Evrope, nihče se ni resno zganil. Zgledalo je, da so vodili zapadno Evropo nezmožni voditelji.

Se le, ko je koncem avgusta leta 1939 začel groziti Poljski in ko je isto brez vsakega povoda dne 1. septembra 1939 napadel, sta se še le zganili zapadni velesili Anglija in Francija in objavile dne 3. sept. 1939 vojno napoved Nemčiji. Potem so se odigravali dogodki, kakor sledi:

Dne 17. septembra je Rusija vkorakala v Poljsko, katero ste v Nemčijo razkosale in Poljski so se morali brezpogojno udati po štirih tednih vojskovanja.

Dne 30. novembra 1939 je Rusija nastopila z orožjem proti Finski. V tem spopadu je Rusija zasedla nekaj teritorij v karelijski ožini in ob Baltiku. Finska pristane na mir z Rusijo 13. marca 1940.

Med 9. aprilom in 2. junijem 1940 Nemci zasedejo Dansko, Norveško, Belgijo in Holandsko in Luksemburg. Vzliče porazu v Flandriji se Angležem posreči umakniti preko rokavškega kanala štiri petine svojega vojaštva iz evropske celine pri Dunkirku in iz drugih krajih celineškega obrežja.

Dne 10. junija je obavil Il duče Mussolini vojno proti Franciji in Angliji. Predsednik Roosevelt je označil ta napad za zahrbtni zabod v hrbet.

Dne 24. junija 1940 Francija kapitulira in sprejme nemške pogoje za premirje.

Dne 28. junija 1940 Rusija zasede severno Bukovino in Besarabijo.

3. julija 1940 napade angleška mornarica francosko mornarico in jo velik del iste uniči in onesposobi, da si s tem zagotovi varnost pred njo.

Dne 8. avgusta 1940 je Hitler začel z bombardiranjem Anglije iz zraka. Napadi so se vršili tja skoro do sredi oktobra. Vsi pozikusi, da se zlomi angleški odpor in moralno ljudstva niso uspeli.

V dobi od 19. avgusta do 14. sept. 1940. Italija zavaruje angleško Somalijo in vpade v Egipt.

V dobi od 27. sept. do 24. novembra 1940. je bila nemška diplomacija na delu z vso silo in je pridobila za osiše Japonsko, Madžarsko, Rumunijo in Slovaško.

Dne 28. oktobra 1940 se je bahovito razceperil Il duče Mussolini, misleč, da izvede sijajen blitzkrieg proti Grški, in jo napadel tri ure pred vojno napovedjo. Mesto zmage je dobil v napadu temeljite grške batine in le malo je manjkalo da tudi ne popolnega poraza. Iz zagate ga je rešil šele to pomlad Hitler.

V dobi od 9. decembra 1940 pa do 6. februarja 1941 so Angleži izvajali uspešno ofenzivo v Afriki. Pognali so Italijane daleč nazaj v Libijo tja preko Bengasija.

Dne 2. marca 1941. bolgarski državni prodajo Bulgarijo Hitlerju in se pridružijo osišču. S tem korakom so pokazali, da so slovanski izdajalci, kar je nečasten madež za Bulgare.

11. marca 1941 je podpisan v Washingtonu znan "Lend-Lease Act," ki daje ameriški vladi pravico posejati, oddajati in najem in prodajati vsestransko orožje državam, ki se borijo za demokracijo proti osišču.

Od 3. do 13. aprila 1941 Italijani in Nemci potisnejo Angleže iz Libije nazaj v Egipt.

Dne 6. aprila 1941 Hitler brutalno napade Jugoslavijo in Grčijo. Nemci z vso ljutostjo razbijajo iz zraka Beograd, kjer je prvi dan vojne ubit slovenski minister Dr. Franc Kulovec, duhovnik. V teku enega tedna se Nemcem posreči s pomočjo pete kolone in večje sile premagati jugoslovansko vojsko. Do 1. maja 1941. Nemcem uspe, da premagajo grške in angleške čete in Angleži se umaknejo iz Grčije.

Dne 13. aprila 1941. Japonci in Rusi podpisajo v Moskvi nevtralni pakt. Ko sta Stalin in Matsuoko napila pogodbi, je dejal Matsuoko: "Pogodba je podpisana, glejmo, da bo držala, če je ne bote držali, pridem po vašo glavo." Stalin je odgovoril: "Svoji glavi obdrživa, ker jih potrebujemo najine deželi." Nato sta pila na čast pogodbi.

V dobi od 19. aprila do 31. maja 1941 imajo Angleži težave v Iraku. Preobrat v vladi je povzročil odpor proti Angliji, ki je morala z orožjem nastopiti in zatreti odpor.

Dne 10. maja - 1941 - Rudolf

Hess, baže drugi najuplvinnejši nazijski voditelj prileti z letalom na Škotsko, kjer so ga internirali.

V dobi od 20. maja do 1. junija 1941 se Italijani podajo Angležem v Etiopiji. V isti dobi izvedejo Nemci po zraku na obdobjevanja vreden način udor na Kreta in v teku desetih dni preženejo Angleže iz nje.

Dne 8. junija 1941 Angleži in prosti Francozi začno z udorom v Sirijo.

Dne 18. junija 1941 med Nemčijo in Turčijo se podpisuje pakt. Turki neumno slede Nemcem, kakor so preje druge države s sličnimi pogodbami. Nemci objublajo Turkom mir, zdaj, ko so zapleteni v boj z Rusi. Če bodo vojsko uspešno končali z Rusi, bodo Turki prvi, ki jim bo Hitler zavil vrat.

Dne 22. junija 1941 Hitler ukaže napad na Sovjetsko Rusijo. To je s tisto Rusijo, s katero je par dni pred napadom na Poljsko, pred dvema letoma, podpisal svečano nenapadno pogodbo. S tem je Hitler na novo dokazal, da vse njegove pogodbe niso vredne niti papirja, na katerega so napisane.

Dne 6. julija 1941 Stalin imenuje petčlanski obrambni odbor, kateremu se postavi na čelo sam. Rusi se hrabro drže napram Nemcem.

Dne 7. julija 1941 Združene države zasedejo Islandijo in v svojo zaščito plovbe v severnem Atlantiku in radi varnosti in zaščite strateških točk zapadne poloble.

Dne 12. julija 1941. Francozi v Siriji pristanejo na angleške pogoje premirja in sovraštvo med njimi jenja.

Dne 12. julija 1941 Angleži in Rusi sklenejo medsebojno pogodbo, v kateri si objubijo medsebojno pomoč in da ne ena ne druga stran ne bo posamez sama zase brez druge sklenila kakega miru z Nemčijo.

Dne 18. julija 1941. Nemci poročajo, da so prebili na treh krajih Stalinovo linijo.

Dne 20. julija 1941 iz Londona poročajo, da Rusija pripravlja veliko armado za protiofenzivo.

Nemci so trdili že od 18. julija 1941 naprej, da so zasedli Smolensk. V Smolensku pa Nemci še danes niso, le v njegovi okolici divjajo boji.

Dne 19. julija 1941 je resignirala japonska vlada v Tokio, v kateri je sedel zunanji minister Matsuoko. Sledi sestava nove vlade, iz katere je Matsuoko izpadel in na krmilu pride bolj militaristična vlada.

Dne 23. julija 1941 francoska vlada v Vichyju se na tajni pritisk Hitlerja ude Japoncem in jim dovoli zasedati Indokino in ustanoviti v njej pomorske in letalske postaje.

Dne 25. julija 1941 Velika Britanija in Združene države zamrznejo vse japonske vloge v Ameriki in Angliji in po raznih angleških dominjonih.

Dne 28. julija 1941 Finska prekine diplomatske odnose z Anglijo. Isti dan začno Japonci

izkrcavati svoje čete v Indokini. Dne 30. julija 1941 Rusi poročajo, da so Nemci zgubili do tlej okrog 1.500.000 mož in velike količine raznega provijanta, a odločilne bitke niso izvojevali.

Dne 4. avgusta 1941 Nemci prično z novo ofenzivo proti Kijevu, ki jim pa ponovno ne uspe.

Dne 6. avgusta 1941 propagandni nemški minister izda "uradno" poročilo, v katerem širi laž, da so Rusi zgubili do 4 milijone mož in do 10 tisoč letal in ogromno število tankov.

Dne 7. avgusta 1941 rusko uradno poročilo odgovarja, da je nemško poročilo o ruskih izgubah velika laž, prava "arabska pripovedka", ki jo je Goebbels pripravil, da bi z njo dvignil nemško moralno, ki pada vsled globokih razočaranj o neuspehih na ruski fronti z dneva v dan. Rusko poročilo pravi, da Rusi se še vedno bore v Estoniji.

Od 5. do 7. avgusta so začele krožiti vesti, da sta se sestala nekje na Atlantiku predsednik Roosevelt in angleški prvi minister Churchill. Vest je vzbujala veliko senzacijo.

Dne 12. avgusta je na pritisk nazijev dal maršal Petain neomejeno oblast admiralu Darlanu nad francosko vojsko.

Dne 14. avgusta 1941 predsednik Roosevelt in angleški prvi minister Winston Churchill objavita svetu načrt za bodočnost sveta v svojih znanih osmih točkah.

Dne 18. avgusta, Rusi priznajo, da so zgubili mesto Nikolaev.

Dne 20. avgusta hudi boji divjajo okrog Odese in maršal Budyenny umika svojo vojsko po morju.

Dne 22. avgusta Nemci se bližajo Leningradu in je nevarnost, da ga obkolijo.

Dne 25. avgusta 1941 ruske čete vkorakajo iz Kavkaza v Perzijo, angleške čete pa iz perzijskega zaliva in Iraka v Iran, ker se je perzijska vlada nagibala k Nemcem.

Te zadnje dni je začela čutiti Turčija pritisk od strani Nemčije, kakor Jugoslavija pred petimi meseci, kar pa se ni dogodek.

To kar so Nemci povzročali in še povzročajo po raznih zasedenih deželah presega vse meje človeških dostojnosti. Nemci so posebno veliki smrtni sovražniki Slovanov. S slovanskimi narodi so ravnali slabše kakor z divjaki. Na Poljskem, na Češkem so ravnali z ljudmi veliko hujše, kakor s živino. Na Balkanu so Nemci divjali in še divjajo, kakor niso preje še nikoli kakih barbari v zgodovini človeštva.

Turki, pred njimi Atila in drugi so pravi Samarijani proti Nemcem. Na Slovenskem so izgnali skoro domalega vse duhovnike, oba škofa, ljubljanskega župana in mnoge druge. Ljudi ustavlja na potih in če jim nemško

ne odgovarjajo, najbrže, ker mnogi nemškega jezika ne znajo, jih pretepaajo in nekatere so celo zapirali in ustrelili. Za vsak dvom, ki vstane v nemških srcih proti Slovincem, obešajo in streljajo ljudi. V Srbiji so ravnali z Srbi tako nečloveško, da v Srbiji je malo dreves, na katerih ne bi bili Nemci obešili kakega Srba. Na deset tisočev jih je bilo obešenih in postreljenih. Taka je Hitlerjeva kultura in njegov "novi red", ki bi se prav za prav moral imenovati še za nekaj slabšega, kakor "hudičev red".

Kako bo s sedanjo vojsko v bodoče? Napovedavati je težko. Toda, če imajo ljudstva v demokratičnih deželah po svetu še kaj pameti in soli v svojih glavah, bodo storili vse, kar človeško mogoče, da se Hitlerjeva moč in njegov "hudičev red" v svetu porazi, Hitler in njegovi naziji in ves nemški narod, ki se za ta Hitlerjev "hudičev red" tako blazno vojskujejo pa pošteno kaznujejo, kakor to zaslužijo. Če tega ne bodo storili, jim bo storil kožo Hitler, kakor stroji kožo na živih telesih Poljakom, Čehom, Jugoslovanom, Grkom, Belgijcem, Norvežanom, Dancom, Nizozemcem in Francozom. Če Hitler zmaga, bo marsikdo visel na lastni češplji ali hruški. Upajmo in delujmo vsi, da do tega nikoli ne pride. Vsi skupaj in vsak bi moral podvojiti vse svoje sile, da se Hitlerjevo nasilje čimprej premaga. To so želje in cilji vsega demokratičnega sveta.

KAMNITNI KRIŽI

Iz Lizbone poročajo: O približno 800 letnice neodvisnosti Portugalske, postavljajo povsod po deželi posebne kamnitne križe. Sleherni tak križ slovesno posvetijo, kjer so navzočni cerkveni in državni poslanci. Mesto in vasi kar tekmujejo, da bo njih križ — cruzeiro da independencia — čim lepši, in listi obirno poročajo o vseh slovesnostih pri odkritju. Najvažnejši tozadevni križ so odkrili na gori Estrella, v višini 2000 metrov. Ta kraj so tudi izbrali za gradnjo narodne bazilike v čast Materi božji in je že vse pripravljeno, da se ta načrt uresniči.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

NA PRODAJ

— Hisa treh stanovanj, zidana. Cena \$5.800. Nahaja se na Sawyer ave., blizu 26. ceste; — Hisa dveh stanovanj po 5 in 6 sob, zidana, centralna kurjava; garaža za dva avtomobila. Cena \$5.800. Prvo plačilo \$1.000, drugo po dogovoru. Anton Jordan, 2622 So. Harding ave., Chicago, Ill. Tel. LA Wndale 7182.

ZLATA KNJIGA

ki smo jo izdali za petdesetletnico

"Amerikanskega Slovenca"

je s stališča slovenske zgodovine in drugače nadvse zanimiva knjiga. Vsaka slovenska hiša bi jo naj imela v svoji hiši. Naročite jo, 50c stane samo

Kdor pa želi naročiti tudi Spominsko knjigo ki je bila izdana za štiridesetletnico "Amerikanskega Slovenca" pred desetimi leti, katerih imamo še nekaj na roki, tak dobi obe skupaj, to je Spominsko knjigo od 40 letnice in sedanjo Zlato knjigo, obe za samo 75c

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Paul Keller

"Hubert"

ROMAN IZ GOZDOV

S pokom je zaloputnil veter vežna vrata za menoj.

Tam doli se je iztegoval ogenj proti temnemu nočnemu nebu. Dim se je dvigal, rdeče osvetljen od zublja.

To je bila gostilna pri "Grozdu", ki je gorela! Tim je pridiral za menoj, tudi Padovka in žalibog tudi oba psa, ki sta brezumno lajala. Zastonj sem poskušal, da bi ju zapodil nazaj domov. Padovka, ki sem ji velel, naj ujame pasji mrcini in ju spravi domov, je segla po dakelnu, pri tem pa se spoteknila nad pudelnom ter se vrešče zakotalila po poledenem bregu navzdol. Tim se je smejal na vse grlo; meni pa ni bilo pri srcu, da bi se smejal.

Med tem je odbilo v zvoniku plat zvona, strahotno je zatrobil gasilski rog, tu in tam nam je veter vrgel nasproti nekaj razburjenih človeških krikov.

"Groz!" Ne, saj ni gorelo pri "Grozdu"! Goreti je moralo više gori na severnem pobočju.

Žaga! Prestrašil sem se. Kdo je zažgal? Strela? — Ali — ali pa —?

Pršla mi je v misel koča na barju. "Žagarja naj vzame hudič!" je bila rekla skrivnostna starka. In Grčar je bil pijan.

"Hitreje, Tim, hitreje!" Spodaj v zmetu je ležala Padovka, tulila, da si je polomila noge, nato pa je dirjala za nama.

Na cesti v vasi so se spešili ljudje s škafii vode. Vsi so bili zelo razburjeni.

"Kje gori!"

"Na žagi!"

Torej le res!

Kmalu smo bili pri pogorišču. Velika hiša je stala tam še nepoškodovana, toda gorela je žaga in prostorna kolnica z zalogo lesa. Ogenj je kar žrl suhe deske, hlode in treske in je v kratkem času in hitro opravil. K sreči je gnil južni veter žerjavico na zasneženo severno pobočje in dež je pokril hišo s svojimi curki. Zvežena brizgalnica, ki je bila malo večja kot igrača, bi ne bila nič opravila. Vendar pa je delala, in vaščani so stali v dolgi verigi do vaškega ribnika, kjer so bili prebili led. Skozi verigo človeških rok so šli polni in prazni škafi sem in tja. V tej verigi so stali Erika Grubelnik, nadučitelj in tudi Malčka od "Grozda".

To dekle je stalo tam v dežju in viharju v sami domači obleki. Kakršni je priletela novica o nesreči na uho, taka je planila kvišku in odhitela iz hiše.

"Ali ste vi, Malčka?"

"Da."

"Gospodična Malčka, takoj mi pojdite domov. Prehladili se boste in zboleli!"

"Ne morem!"

"Naj stopim jaz na vaše mesto!"

"Pojdite rajši više gori k ribniku; tam jih manjka —"

"Topleje se morate obleči!"

Meni nič tebi nič sem jo potisnil iz vrste in stopil na njeno mesto. Tedaj mi je pošepetala na uho:

"Moj Bog, ljudje trdijo, da je storil to stari Grčar. In jaz sem mu dala žganja!"

"Tega nihče ne more trditi. Pojdite vendar domov in lezite v posteljo!"

"Ne morem!" Odhitela je od mene, gori proti ribniku.

Škafi so šli sem in tja. Ogenj je vzplamtel do vrha. Na daleč je razsvetlil noč, vrgel grozljivo luč na črne gozdove, ki so se zvijali v viharju, splasil hiše iz nočnega spanja, da se je zdelo, da gledajo sedaj vse hiše s svojimi belimi obrazi in z očmi, ki se iskre v grozi, da mora ena izmed njih umreti na grmadi.

Boltežar je kakor poveljnik hodil sem in tja in dajal deset koristnih in sto nekoristnih povelj.

Tedaj je vreščavo zavpil glas:

"Tonče! Tonče!"

Bil je stari žagar, ki je klical. Klical je sina.

"Tonče! Tonče! Tonče!"

Sina pa ni bilo nikjer.

Nato je prišel nemir med ljudi.

"Grčarja prihajata!"

Res, bila sta Grčar in njegova žena. Žagar je planil proti njima.

"Kje je Tonče? Kje je moj fant?"

"Ne veva!"

"Ne vesta, mrcini beraški!"

"Ta dva sta zažgala!" je zavpila neka ženska. "Vrzita ju no v ogenj!"

Halo! In tedaj se je utrgal plaz!

"Vrzite ju v ogenj, požigalca! Grčarica je večša! Vrzite jo v ogenj!"

"Gospod Boltežar!"

Boltežar je privihral.

"Gospod Boltežar, vi kot uradni predstojnik morate preprečiti, da se ne zgodi nesreča, da se ne zgodi ljudska sodbá!"

"Vrzite ju v ogenj!"

Trop ljudi je obstopil Grčarja.

Pohitela sva z Boltežarjem tja, tudi nadučitelj in Erika sta pritekla.

"V imenu postave — naj se nobeden ne gane!" je zatulil Boltežar.

Res so ga poslušali. Stali so mirno kakor vojaki.

"Prostor!"

Umaknili so se. Boltežar je stopil pred Grčarja.

"Oba moram zapreti! V imenu postave! Birič! Župan! Zapriseženi moške!"

Prišli so štirje moške. Eden izmed njih je imel na glavi uradno čepico in sabljo ob boku. Boltežar je zapovedal:

"Ta-le dva oba v zapor! Moža peljite v gasilni dom, žensko pa v graščino in jo zaprite v klet za premog! Ali ste razumeli?"

"Smo!"

"Tako je ta stvar opravljena. Na delo zopet! Gasit!"

"Gospod predstojnik!"

"Kaj hočete?"

"Gospod predstojnik, saj jaz vendar nisem storil tega; saj sem vendar stari Grčar!"

"Tiho! — Odpeljite ga!"

Grčarja so pograbili in ga vlekli proč. Ženska se je branila, mahala okrog sebe, praskala in pljuvala. Dva močna moška sta jo pograbila in jo s silo vlekla proč.

KONVENČNI DOGODKI

(Nadaljevanje s 1. strani)
vanski konzul Dr. Pero Cabrić, ki je tudi povdarjal potrebo stare domovine in zahvaljeval Zvezo za njen velikodušen prispevek v ta namen.

Nato je predsednik Mr. Jurjovec prečital še dospel brzojave in pozdravna pisma, nakar je zaključil govorniški program.

Konvenčni banket je bil velik uspeh. Sijajni govori, ki so bili govorniki narodu, bodo gotovo ostali vsakemu v trajnem spominu. Gostje iz zapada pa bodo gotovo odnesli od nas najlepše spomine in vez med zapadom in osrednjim zapadom, bo zdaj tesnejša in močnejša, kakor je bila doslej.

Yes, konvenčni banket bo ostal vsem v prijetnem trajnem spominu.

Program je bil zaključen malo pred polnočjo. Gostje pa so se zabavali v dvorani še dolgo potem.

Konvenčna zbornica je v eredo dopoldne in v četrtek nadaljevala z revizijo pravil, kar pa bo natančno itak prišel in objavil konvenčni zapisnik.

V četrtek večer so imeli glavni uradniki in delegacija skupno večerjo v gostilni Mr. in Mrs. Antona Golenko, na Blue Island, Ave. Po večerji pa so imeli skupni izlet na Michigan jezeru, o čemer bomo poročali več prihodnjic.

Konvenција se je končala z

dnevnim redom v četrtek popoldne. V glavni odbor so bili izvoljeni z prav malo izjemo vsi stari uradniki, ki so bili takoj po izvolitvi zapriseženi. Prihodnja konvenција se bo vršila čez 4 leta v Clevelandu, Ohio. Več in bolj podrobno o vsem prihodnjic.

ŽENSKO ZA DELO

Katoliška ženska srednjih letidobi delo v gostilniški obrti za snajenje in za postrežbo pri mizah v obednici. Ima stanovanje, hrano in plačo. Pišite na Anton Kozleuchar, 1101 So. 60th St. West Allis, Wis.

DR. H. M. LANCASTER
Dentist

2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)
Telefon Canal 5817
CHICAGO, ILL.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST

Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

Kje se Nemci in Rusi vojskujejo

To lahko sledite na zemljepisu

PIROČNEM ATLASU V NOVI IZDAJI

Zdaj, ko divja po raznih delih sveta vojaka vsakega čitatelja zanima, kje so ti kraji, kje so njih meje, itd. Vse to dobite v zelo zanimivem ATLASU v novi izdaji, ki je izšel te dni. Ta Atlas pošljemo naročnikom za zelo nizko ceno.

Atlas ima velikost 9 1/2 x 12. Vsebuje sledeče zanimivosti: 8 platnicami vsebuje 52 velikih zemljepisov;

— 1000-jarvanih zemljepisov tujih držav in posebno stran na kateri je 56 zstav raznih držav in narodov.

45 slik iz vseh raznih krajev sveta, ki kažejo razna mesta, pokrajine in ljudi raznih krajev.

Najnovejši zemljepis kaže ves svet in tudi:

Kako sta Rusija in Nemčija razdelila Poljsko; italijansko osvojitve Albanije; priključitev Čehoslovaške k Nemčiji; novo finsko-rusko mejo; okupacijo Besarabije po Rusih; odstop Dobrudže Bulgarom in odstop ozemlja Madžarom od strani Rumunije.

Zanimiva je statistična tabela zadnjega ljudskega štetja in zraven tabela še iz leta 1930, tako da vsak lahko vidi razliko v številu prebivalstva med letom 1930 in 1940 po ameriških mestih, ki imajo 11,000 ali več prebivalcev.

Ima tudi tabelo vseh glavnih mest vseh držav po svetu, z označbo prebivalstva in z označbo zemeljske površine za vsako pokrajino ali deželo.

Zemeljski in solnični sistem; planeti, razdalja med njimi; njih obseg, itd.

Označba razdalj med kontinenti, njih zemeljska površina, površina morja in voda, itd.

Svekovni oceani in morja.

Jezeri in notranja morja.

Največje reke in kanali na svetu.

Glavni otoki in otočja na svetu, njih obseg, itd.

Glavne gore na svetu s označbo višine in še druge zanimivosti.

Ta zemljepis stane SAMO 35 CENTOV

Za naročilo zemljepisa lahko pošljete denar v gotovini ali v znakah po 3c ali 2c ali pa v Money Orderu.

Izrednost tega zemljepisa je,

da se sam izpopolnjuje in popravlja. Kupon, ki je zraven v Atlasu je treba izpolniti in poslati izdajatelju zemljepisa, kakor na njem označeno in to vam daje pravico, da dobite pozneje dodatne zemljepise, na katerih bodo pozneje označene nove meje med vojskujočimi se državami, kakor že bodo določene in premenjene po sedanjih vojni.

Naročila za ta Atlas sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk:

Demokracija je edina pravična oblika vlade. Neka vlada mora biti med ljudmi, ker posamezniki so drug na drugega navezani. Stopnje pri demokraciji so različne. Popolna demokracija bo težko kdaj uveljavljena, ljudje pa morajo stremeti za najpopolnejšo obliko. Znak demokracije je, da ima besedo tudi posameznik. Kako pa besede, je pa zopet druga stran. Pri nas v Ameriki se trati dosti časa z besedovanjem in izražanjem mnenj posameznikov, ki je gola potrata časa in ne ravno brez škode. Posamezniki sami ne mislijo, morda niti ne morejo, najmanj ne vedno pravilno. Poslušajo, kaj kdo drugi pravi in pove in se pridružujejo njegovemu mnenju, ne glede na to ali je mnenje tudi pravilno. Tako se dela javno mnenje zopet le po posameznikih, in mnenje je napačno, ako je mnenje posameznikov enako napačno. Je huda hiba na demokraciji, pa se ne da odpraviti, ako kdo noče odpraviti demokracije, kar je vsekakor še veliko večja hiba.

Vidim, da se vsajajo v javnosti neke ženske. Pravico za govorjenje imajo, ker smo v demokraciji, ampak ženske so po naravi dostopne pogostoma tudi vrlo slabim vplivom in imajo enako v posameznikih slučajih silen vpliv.

Zena senatorja Wheelera menda ne more videti žene našega predsednika. Kaj takega se dogaja med ženskami. Mrs. Wheeler pa ima zopet velik vpliv na svojega moža, in Mr. Wheeler ropota, izgleda, kar mu nasuje v ušesa žena, in ropota zoper sedanjost administracijo po navodilih svoje žene. Tako vsaj vidim trditve. In nekako tako je še pri drugih ženskah, in če je tako, je to slaba roba pri sicer dobri demokraciji. Izločiti se pa ne da, ker zgodovina vseh dob jasno

priča, da so imele ženske mestoma prav odločilen vpliv, priča pa tudi ista zgodovina, da je bil tak ženski vpliv dostikrat za vso javnost poguben. Na svetu brez križa ni, križ pa povsod teži.

Med Francozi okoli Vichya je zmagal, izgleda, Darlan, kar pomeni, da so se ti Francozi obrnili na stran Hitlerja in se oddolili za njegov novi red. Tako nekako pojasnjuje tudi sam Petain. Odkod to? Ali si niso mogli drugače pomagati, ali pa so se res sami oddolili? Sila in pritisk in polom ... vplivajo, zdi se pa, da so se le tudi obrnili na stran — zmagovalca, kakor vsaj mislijo, ker tako je še vedno bilo, ko je prihajal kak zmagovalček, in če je bil tudi le zmagovalček začasno, kakor se mora tem Francozom dozdevati. Ako bi Angleži zmagali, bi z njimi ne zmagali Francozi, če pa končno res zmaga Hitler, pa ti Francozi upajo biti enaki zmagovalci in med Angleži in Francozi je bila že od nekdaj borba. To je, da so zdaj zločili ti Francozi na nemški "band wagon" in juckajo.

Bivši poslanik v Belgiji, Cudahy, je pozval Roosevelta, naj pritisne za mir. Churchill in Hitler morata odnehati, ako vidita amerikansko odločnost. Hm? Glede Churchilla ne morem trditi, ampak glede Hitlerja ali Nemcev bi trdil, da se ne bodo zmenili, dokler miga zadnji Nemec.

Sirite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec!"

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio ure od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

PRVI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD
V CHICAGO

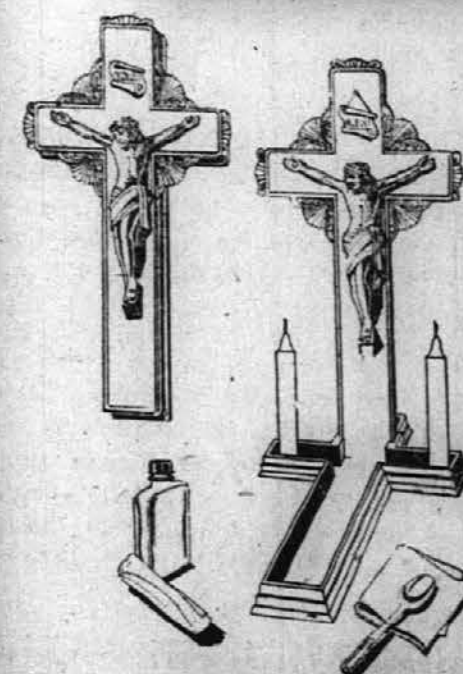
Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLOGO NOČ IN DAN.

— Najboljši avtomobil za pogrebe, krste in ženitovanja — Mrtvaška kapela na razpologo brezplačno. — CENE ZMERNE.

KRASEN KRIŽ

kateri tvori pripravo, ki se rabi ob čaru predevanja bolnikov.

Narejen je po novem praktičnem načinu iz tako zvanega "Wood Fiber" materiala. Visok blizu 11 inčev. Narejen tako, da se vsa priprava, kot svečke, flaška za blagorolovljeno vodo, bat, prižig, žužke složi v križ. Nato se načelna stran križa zapre kot pokrov in imate krasen križ za obešati na steno. Narejen je v lepem orhovi barvi. Križ je vlit iz tepe svetle medenine.

Te križe so začeli izdelovati pred kratkim kot posebno noviteto in se radi praktičnosti zelo prodajajo.

STANE S POŠTNO: \$2.50

Znesek je poslati v Money order ali čeku z naročilom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Rojak se je čudil

kako je mogoče, da njegov sosed Frank ve toliko novega, ve toliko o raznih postavah, zakonih in marsičem drugem. Vse ve in ljudje ga poslušajo ko pripoveduje to in ono v družbi. On sam pa je tak nevednež. Nekega dneva je to "pogruntal". Videl je, da sosed rojak vsak dan stalno čita "Amerikanskega Slovenca", kjer so najnovejše vesti, vsa razna druga pojasnila in pouk o tem in onem. Naročil si ga je tudi on in zdaj je tudi on o vsem točno informiran. Naročite si dnevnik "Am. Slovenec" tudi vi. Stane za celo leto \$5.00, za pol leta \$2.50; za Chicago in inozemstvo \$6.00 letno; za pol leta \$3.00. Naročnino pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENE

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois